

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

*Decizie tradusă și redactată de către Direcția agent guvernamental.
Ea poate suferi modificări de formă.*

SECȚIA A DOUA

DECIZIE

Cererea nr. 40799/09
Anatol CÎȘLARU și alții
versus Republica Moldova

Curtea Europeană a Drepturilor Omului (Secția a doua), întrunită la 23 ianuarie 2018 într-un Comitet compus din:

Paul Lemmens, *Președinte*,

Jon Fridrik Kjølbro,

Stéphanie Mourou-Vikström, *judcători*,

și Hasan Bakırcı, *Grefier adjunct al Secției*,

Având în vedere cererea de mai sus depusă la 27 iulie 2009,

Având în vedere observațiile prezentate de guvernul reclamat și observațiile prezentate în replică de către reclamanți,

Deliberând, decide după cum urmează:

ÎN FAPT

Lista reclamanților este prezentată în anexă. Ei au fost reprezentați în fața Curții de către dl V. Gribincea, avocat în Chișinău.

Guvernul Republicii Moldova („Guvernul”) a fost reprezentat de către agentul său, dna R. Revencu.

© Această traducere îi aparține Direcției agent guvernamental din cadrul Ministerului Justiției al Republicii Moldova. Originalul se găsește în baza de date HUDOC. Orice preluare a textului se va face cu următoarea mențiune: „Traducerea acestei decizii a fost efectuată de Direcția agent guvernamental din cadrul Ministerului Justiției al Republicii Moldova”.

A. Circumstanțele cauzei

Circumstanțele cauzei, prezentate de către părți, pot fi rezumate după cum urmează.

Reclamanții erau acționari în cadrul unei societăți. În urma unei tranzacții de înstrăinare a acțiunilor, ei au fost acuzați de fraudă, fiindu-le aplicată măsura de arest preventiv. Reclamanții s-au aflat în arest preventiv între una și două luni.

La 4 aprilie 2017 Curtea Supremă de Justiție a achitat toți reclamanții.

B. Dreptul intern relevant

Pasajele relevante din Legea nr. 1545 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilegale ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, în vigoare din 4 iunie 1998, prevedeau următoarele:

“Articolul 1

(1) În conformitate cu prevederile prezentei legi, este reparabil prejudiciul material și moral cauzat persoanei fizice sau juridice în urma:

- a) reținerii ilegale, aplicării ilegale a măsurilor preventive sub formă de arest, de declarație de a nu părăsi localitatea sau țara, atragerii ilegale la răspundere penală;
- b) condamnării ilegale, confiscării ilegale a averii, supunerii ilegale la muncă neremunerată în folosul comunității;
- c) efectuării ilegale, în cazul urmăririi penale ori judecării cauzei penale, a percheziției, ridicării, punerii ilegale sub sechestru a averii, eliberării sau suspendării ilegale din lucru (funcție), precum și în urma altor acțiuni de procedură care limitează drepturile persoanelor fizice sau juridice;
- d) supunerii ilegale la arest contravențional, reținerii contravenționale ilegale sau aplicării ilegale a amenzii contravenționale de către instanța de judecată;
- e) efectuării măsurilor speciale de investigații cu încălcarea prevederilor legislației;
- f) ridicării ilegale a documentelor contabile, a altor documente, a banilor, a ștampilelor, precum și în urma blocării conturilor bancare.

(2) Prejudiciul cauzat se repară integral, indiferent de culpa persoanelor cu funcție de răspundere din organele de urmărire penală, din procuratură și din instanțele judecătorești.”

“Articolul 4

Dreptul la repararea prejudiciului, în mărimea și modul stabilite de prezenta lege, apare în cazul:

- a) pronunțării sentinței de achitare;
- b) scoaterii persoanei de sub urmărire penală sau încetării urmăririi penale pe temeiuri de reabilitare;
- c) adoptării de către instanța judecătorească a hotărârii cu privire la anularea arestului administrativ în legătură cu reabilitarea persoanei fizice;

...”

PLÂNGERI

Reclamanții s-au plâns în baza Articolelor 5 și 18 din Convenție și Articolului 1 din Protocolul nr. 1 că procedura penală împotriva lor și arestarea lor nu s-au bazau pe o suspiciune rezonabilă de comitere a unei infracțiuni, ci au urmărit scopul de a-i deposeda de acțiunile lor în companie.

ÎN DREPT

Guvernul a susținut că reclamanții nu au epuizat remediile interne. În special, după achitarea lor de către instanțele naționale, aceștia ar fi putut solicita despăgubiri în baza Legii nr. 1545.

Reclamanții au susținut că remediul prevăzut de Legea nr. 1545 nu a fost eficient.

Curtea reiterează că, în baza Articolului 35 § 1 din Convenție, ea poate să examineze o cerere doar după epuizarea tuturor remediilor interne. Statele sunt scutite de răspundere în fața unui organism internațional pentru acțiunile lor, înainte ca acestea să aibă posibilitatea de a soluționa problema prin intermediul propriului sistem juridic, iar cei care doresc să invoce competența de supraveghere a Curții cu privire la plângerile împotriva unui stat sunt obligați să se prevaleze mai întâi de remediile puse la dispoziție de sistemul juridic național. Prin urmare, obligația de a epuiza remediile interne obligă reclamantul să se prevaleze de remediile ordinare disponibile și suficiente. Existența respectivelor remedii trebuie să fie suficientă nu doar în teorie, ci și în practică; în caz contrar acestea nu vor considerate accesibile și eficiente (a se vedea *Vučković și alții v. Serbia* (obiecții preliminare) [MC], nr. 17153/11 și alte 29, §§ 70-71, 25 martie 2014, și *Gherghina v. Romania* (dec.) [MC], nr. 42219/07, § 85, 9 iulie 2015).

O evaluare a epuizării remediilor interne se efectuează, în mod normal, în raport cu data depunerii cererii la Curte. Totuși, această regulă este supusă unor excepții, care pot fi justificate de circumstanțele particulare ale fiecărui caz (a se vedea *Baumann v. Franța*, nr. 33592/96, § 47, ECHR 2001-V).

Curtea notează că, după achitarea acestora, reclamanții au avut la dispoziție o nouă cale de atac, *id est* cea prevăzută de Legea nr. 1545. Curtea este conștientă de faptul că acest remediu le-a devenit disponibil reclamanților după introducerea cererii și că doar circumstanțe excepționale pot determina un reclamant să epuizeze un asemenea remediu. Cu toate acestea, ea observă că în cauza *Burghilea v. Republica Moldova* (nr. 36084/07, 12 ianuarie 2016), în care același remediu a devenit disponibil reclamantului în circumstanțe similare, Curtea a hotărât că reclamantul trebuia să-l epuizeze.

Având în vedere constatările de mai sus și deoarece reclamații nu s-au prevalat de mecanismul prevăzut de Legea nr. 1545, cererea lor trebuie respinsă în baza Articolului 35§§ 1 și 4 din Convenție din cauza neepuizării remediilor interne.

Din aceste motive, Curtea, în unanimitate,

Declară cererea inadmisibilă.

Redactată în limba engleză și notificată în scris la 15 februarie 2018.

Hasan Bakırcı
Grefier adjunct

Paul Lemmens
Președinte

ANEXĂ

1. Anatol Cîșlaru, născut în 1951, locuiește în Chișinău;
2. Galina Florea, născută în 1958, locuiește în Chișinău;
3. Ala Bogdanova, născută în 1948, locuiește în Chișinău.